

Verksamhetsberättelse för Botaniska sällskapet i Stockholm 2009

Medlemmar

Vid 2009 års slut hade Botaniska sällskapet 242 (266 år 2008) medlemmar (varav 2 hedersmedlemmar och 3 ständiga medlemmar). Antalet utbytesprenumerationer uppgick till 13 och därtill fanns 9 övriga prenumeranter på Daphne (institutioner, bibliotek).

Årsmöte

Sällskapets årsmöte hölls den 19 februari 2009 på Botaniska institutionen, Lilla Frescati. Till sällskapets ordförande valdes Ida Trift (omval), och att ingå i styrelsen valdes Tor Jonzon (omval), Lennart Karlén (omval), Kerstin Frostberg (omval), Joakim Ekman (omval), Staffan Kihl (omval), Sture Nordmark (omval), Anders Svenson (omval), Martin Schmalholz (omval) och Margareta Danielsson (omval). Till revisorer valdes Christina Flint Celsing (omval) och Mora Aronsson (omval). Till revisorssuppleanter valdes Ingemar Herber (omval) och Gabriel Ekman (omval). Styrelsen har sedermera utsett Sture Nordmark till vice ordförande, Lennart Karlén till kassör och Kerstin Frostberg till sekreterare för verksamhetsåret 2009. Till valberedning utsågs Lars-Erik Liljelund (sammankallande) och Lars-Gunnar Bråvander.

Styrelsen

Under 2009 sammanträdde styrelsen fem gånger och var beslutsmässig vid samtliga tillfällen. Styrelsen har under året adjungerat Daphnes redaktör Hans Rydberg.

Joakim Ekman och Martin Schmalholz har under 2009 haft uppdraget som naturvårdsansvariga åt Botaniska Sällskapet, Staffan Kihl har varit ansvarig för hemsidan samt fungerat som teknisk redaktör för Daphne, och Lennart Karlén har ansvarat för medlemsregistret.

Möten

Styrelsen har under året diskuterat det meningsfulla i att anordna föredragskvällar eftersom besökarantalet ofta brukar understiga 20 med rätt bred marginal. Olika program anordnades enligt nedan:

Torsdagen den 19 februari, årsmöte

Blomboken - Olof Rudbecks stora botaniska verk

Karin Martinsson

1702 fick Olof Rudbeck uppleva hur hans kolossala botaniska bokprojekt *Campus Elysii* omintetgjordes inom loppet av några timmar då Uppsala brandhärjades. Kvar blev bara elva väldiga volymer med handkolorerade växtskisser som först nu, 300 år senare, ges ut i urval under titeln *Blomboken*.

Torsdagen den 19 mars

Svamparna och deras nyckelroll i naturen

Hans Rydberg

Ett förhållandevis välbesökt föredrag om svamparnas livsstrategi, miljökrav och betydelse för ekosystemet, med speciell uppmärksamhet på svamparna i äldre barrskogar. De stora värden denna skogstyp besitter illustrerades i ord och förnämliga bilder.

Torsdagen den 16 april

Hur påverkas ryggradslösa djur av vattenväxters fysiska form?

Josefin Sagerman

Livsmiljöns fysiska egenskaper påverkar mängden och mångfalden av djur. Föredraget bygger på en undersökning av effekterna av vattenväxters fysiska form på ryggradslösa djur som utfördes i två grunda havsvikar i Östersjön sommaren 2007. I det tyvärr glest besökta föredraget beskrevs också den marina miljöövervakningen av Östersjön.

Torsdagen den 22 oktober

Sapotaceae, Becariella och andra växter i Nya Kaledonien

Ulf Swenson

vid Naturhistoriska Riksmuseet berättade om sin forskning om Sapotaceae med naturvårdsaspekter och visade rykande färska bilder från den avlägsna ögruppen.

Torsdagen den 19 november

Vad innebär det att vara floraväktare?

Margareta Edqvist

Svenska Botaniska Föreningens ordförande, som också är samordnare på riksplenet för floraväktarverksamheten, beskrev i ord (och fantastiska bilder) syfte, omfattning, utmaningar och glädjämnen förknippade med övervakningen av våra mest hotade kärlväxter, med tyngdpunkt på Uppland och Södermanland. Fokus just nu ligger på datalagging av lokalerna i Artportalen. Ett 20-tal personer deltog.

Torsdagen den 10 december

Årets bilder – medlemmarnas kväll

Förra året introducerades på försök en ny programform, ”Kom och visa dina egna bilder”, som blev så lyckad att vi beslöt oss för en repris 2009. Detta år kom ett dussintal personer, varav några hade intressanta bilder att visa.

Exkursioner

Söndagen 19 april – Bland mistlar och nunneörter

Mistel, som har betydande förekomster på Färingsö, samt flera nunneörter beskådades. En av dessa är den lokalt inte ovanliga och inte fullt utredda nunneört som bl a uppvisar en häpnadsväckande variation i bladform, och som ännu inte giltigt namngivits. Inte mindre än 18 deltagare inställde sig, förmodligen sugna på botaniska aktiviteter efter uthärdad vinter.

Söndagen 24 maj - Sumpviollokaler i sydöstra Uppland, inventeringsexkursion

5 deltagare inklusive ledare besökte sumpviollokaler i Almunge och Täby. Metoder för att räkna förekomsternas storlek testades, inför ett förändrat regelsystem inom floraväxteriet som kommer att ogiltiggöra oprecisa angivelser av antal enheter (vanligen lika med individ). Trots det ringa deltagarantalet en lyckad aktivitet i gott väder och i charmerande sällskap med den tilldragande violen i nära 50 000 räknade individ.

Söndagen 14 juni - De vilda blommornas dag

Svenska Botaniska Föreningen inbjuder varje år till De Vilda Blommornas Dag. Under samma dag arrangeras vandringar i Norge, Finland, Island och Danmark inklusive Färöarna och Grönland. Ett uruselt väder och andra oförutsägbara omständigheter gjorde att aktiviteten inställdes detta år, men avsikten är att återuppta den kommande år.

Söndagen 9 augusti – Promenad vid Isbladskärret

Isbladskärret har genomgått restaureringsinsatser i flera omgångar. De 8 deltagarna granskade effekterna på växtlighetens förutsättningar. Man konstaterade att insatserna mot starkväxande och näringsgynnade arter som kaveldun varit otillräckliga, igenväxningen är för kraftig och vattenspeglarna borde ökas.

Söndagen den 16 augusti – Spännande möten under ytan – Vattenväxtexkursion

Rikligt med småsvärling, samt kransalger och diverse andra exklusiva vattenväxter besågs i Mälaren (vid Säbyholm och Drakudden) och i Ullfjärden och Lillsjön under Anders Jacobsons ledning. Vattenkikare, medförda av Anders, och ett gynnsamt väder förhöjde ytterligare upplevelsen för de drygt dussintalet deltagarna.

Lördag 12 september - Adventivexkursion

Ett 25-tal personer, varibland likt tidigare år några långväga gäster, deltog hela eller delar av den som vanligt innehållsrika dagen med Anders Svenson som guide. Bland intressanta fynd noterades kyndelsporre, loppfrö, sesam, harmelbuske, smal kavelhirs, kortborstig kavelhirs, mossverbena och sommartoffel, alla med mycket få tidigare observationer i landet.

Projekt

Försäljningen av Sörmlands Flora

Boken utkom hösten 2001 och försäljningen har sedan flera år överlåtits till Svenska Botaniska Föreningen, och i viss mån skötts av Botaniska Sällskapet.

Upplandsfloran

Sedan inventeringsarbetet avslutats och författandet av själva boken närmar sig sin fullbordan har frågor kring ansvarsfördelningen mellan olika aktörer aktualiserats. Stora delar av projektets ekonomiska hantering, vari ingår administration av fondmedel, har hittills ombesörjts av Botaniska

Sällskapet, bl.a. av det skälet att projektet inte är någon juridisk person. Det formella huvudmannaskapet för projektet har Botaniska Sällskapet därför åtagit sig och har i den funktionen under 2009 ingått avtal med Svenska Botaniska Föreningen. Avtalet behandlar ekonomiskt ansvar för layout och tryckning samt lagerhållning, försäljning och distribution vilket kommer att skötas av Svenska Botaniska Föreningen. Kostnaderna för tryckning av floran täcks till betydande del av donationsmedel och ska inte belasta Botaniska Sällskapets ansträngda ekonomi. Dessutom har bidrag med 150 tkr erhållits från Svenska Botaniska Föreningen för layout.

Boken beräknas komma ut i slutet av 2010.

Botaniska Sällskapets tidskrift Daphne

Daphne utkom med två nummer under 2009. - Brist på manus är ett ofta återkommande bekymmer men under 2009 har tillflödet hållit sig på en acceptabel nivå. Att tidskriften utkommer i färg kan vara något som numera lockar flera av de fotointresserade att skriva och som också i betydande grad ökar Daphnes läsvärde. Tyvärr är utgivningen mycket kostsam i förhållande till sällskapets intäkter, men då Daphne för många medlemmar är den mest intressanta fördelen med medlemskapet har dess utgivning och utformning under 2009 inte ifrågasatts inom styrelsen.

Floraväkteri

Under 2009 har arbetet med att bevaka lokalerna för de mest hotade kärlväxterna i Sverige fortsatt i Södermanlands, Stockholms och Uppsala län. För Stockholms län ansvarade Anders Svenson. För Sörmlands län ansvarar Bo Karlsson och för Uppsala län Kerstin Frostberg. Ambitionen är att Artportalen, som ständigt förbättras, ska användas för inrapportering av besök på floraväktarlokalerna, men en hel del återstår att göra innan full funktion uppnås. Avsikten är att all hittills insamlad data ska läggas in i portalen och detta arbete är på god väg. Glädjande nog ställde länsstyrelsen i C-län medel till förfogande för projektanställning av en botanist till denna uppgift.

Stipendium ur Raoul Iseborgs fond

Styrelsen beslöt med sorg att avstå från utdelning av stipendiet detta år, eftersom ingen ansökan inkommit

Ekonomi

Botaniska Sällskapets ekonomi missgynnas av vikande medlemsantal, ökade tryckkostnader och finanskrisen. Styrelsen har under året ständigt haft de ekonomiska problemen för ögonen. Den tyngsta utgiften, Daphne, är knappast möjlig att komma undan.

I övrigt hänvisas till balans- och resultaträkning för år 2009.

Naturvård

Botaniska sällskapet har under hösten yttrat sig till Naturvårdsverket angående ett tänkt byggprojekt på Örsten i Roslagen, i ett område där bl a hällebräcka och kalbinka växer. Botaniska Sällskapet anser att exploatering enligt planerna är klart olämplig ur artbevarandesynpunkt.

Marknadsföring

Under 2008 lät styrelsen ta fram en väska och en ruskvädershatt med sällskapets logotyp. Färgen är svart med silverfärgat tryck. Föremålen går att köpa vid föredragskvällarna och via hemsidan till ett pris av 100 kr för hatt, 120 för väska och 200 kr för båda, vilket i stort sett motsvarar självkostnadspris. Fortfarande finns ett antal av artiklarna i lager på Botaniska Institutionen. Hatt och väska delas också ut till föredragshållare. Vi hoppas genom profilartiklarna göra reklam för Botaniska Sällskapet.

Stockholm i februari 2010

Ida Trift

Tor Jonzon

Kerstin Frostberg

Lennart Karlén

Sture Nordmark

Joakim Ekman

Margareta Danielsson

Staffan Kihl

Anders Svenson

Martin Schmalholz